

Analyseren om te leren

Wat ziet de inspectie in de aangeleverde analyses over de toepassing van dwang in de zorg?

In de Wet verplichte ggz (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) staat dat zorgaanbieders halfjaarlijks gegevens over het toepassen van verplichte en onvrijwillige zorg moeten aanleveren bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Het gaat om een digitaal overzicht en een analyse. De inspectie maakte nadere afspraken met brancheorganisaties en het ministerie van VWS over een aangepaste aanlevering van gegevens over 2020.

De inspectie analyseerde de bij haar aangeleverde data en analyses over de eerste helft van 2020. Met een deel van de zorgaanbieders die gegevens hebben aangeleverd, had de inspectie contact voor een gesprek en toelichting op de data en de analyse. In deze publicatie leest u wat de inspectie in algemene zin opviel.

Gegevens over verplichte zorg

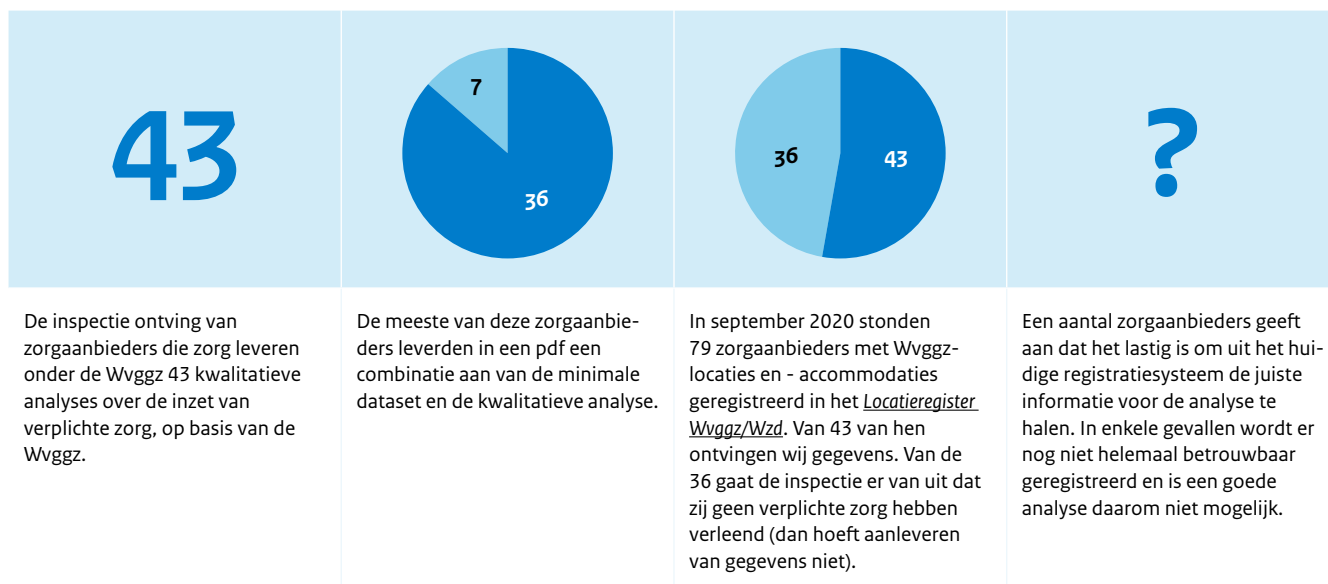
Voor zorg die valt onder de Wvggz, geldt dat zorgaanbieders over 2020 een minimale dataset konden aanleveren wanneer zij nog niet in staat waren om de gegevens aan te leveren volgens de [Regeling verplichte geestelijke gezondheidszorg \(Rvggz\)](#) en een kwalitatieve analyse over de verleende verplichte zorg moesten aanleveren. Via de minimale dataset worden een aantal kwantitatieve gegevens op zorgaanbiederniveau aangeleverd bij de inspectie. De (kwalitatieve) analyse hiervan is bedoeld om context te geven aan deze informatie.

De bevindingen van de inspectie in deze publicatie, gaan over de aangeleverde kwalitatieve analyses. Zoals afgesproken staan in de minimale dataset nog geen cijfers op persoonsniveau, zoals de Rvggz vereist. Omdat de aanlevering in verschillende soorten bestanden is aangeleverd kan de inspectie hierover nog geen brede analyse uitvoeren. Wel gebruikt de inspectie de aangeleverde minimale dataset voor het toezicht op de desbetreffende zorgaanbieder.

Wat verwacht de inspectie van de analyse?

De inspectie wil aan de (kwalitatieve) analyse kunnen zien hoe een zorgaanbieder zelf leert van de manier waarop verplichte zorg is geleverd in het halfjaar daarvoor. Is voldoende geprobeerd om verplichte zorg te voorkomen? Is de juiste zorg op de juiste plaats geboden? En zijn de belangen van patiënten voldoende beschermd? Via de analyse krijgen zorgaanbieders inzicht in de effecten van hun beleid rondom de toepassing van verplichte zorg. De inspectie verwacht dat zorgaanbieders met dit inzicht leren en verbeteren. In de [Rvggz](#) staat aan welke eisen de analyses over 2021 moeten voldoen.

Wat ontving de inspectie?

Wat zagen wij in de kwalitatieve analyses?

De kwalitatieve analyses die zorgaanbieders over het eerste half jaar van 2020 aanleverden, voldoen in veel gevallen nog niet aan de inhoudelijke eisen van de Rvvgz. Dit komt doordat de eisen voor de [kwalitatieve analyse](#) over 2020 anders zijn dan die voor de analyse over 2021. In de analyses ontbreekt echter vaak ook nog concrete informatie om goed te kunnen sturen op (het verminderen van) de inzet van verplichte zorg. Opvallend is ook dat in geen van de analyses op de ambulante situatie is ingegaan, terwijl dit wel een vereiste is wanneer zorgaanbieders alleen de minimale dataset aanleveren. Voor de inspectie is het daardoor niet duidelijk of de zorgaanbieders wel of geen ambulante zorg leveren.

67%	Terugdringen verplichte zorg - In het merendeel van de analyses stond welke maatregelen een zorgaanbieder nam om verplichte zorg terug te dringen.
53%	Verbeteringen - In iets meer dan de helft van de analyses staat helder beschreven wat de zorgaanbieder verbeterde rondom het toepassen, terugdringen en voorkomen van verplichte zorg. Bij 14% van de analyses is dit gedeeltelijk het geval.
44%	Reflectie - Bij bijna de helft gaf de analyse voldoende kritische reflectie en een helder beeld van wat de zorgaanbieder heeft geleerd rondom (het toepassen, verminderen en voorkomen van) verplichte zorg. Bij 21% was dit op zijn minst gedeeltelijk zo.
56%	Vergelijking voorgaande jaren - Iets meer dan de helft van de zorgaanbieders maakte een vergelijking met voorgaande jaren. Dit was meestal een kwalitatieve vergelijking en geen vergelijking in exacte cijfers. In de meeste analyses is niet benoemd of er sprake is van een stijging of een daling van de inzet van verplichte zorg ten opzichte van eerdere jaren.
58%	Invoel op beleidsplan - Meer dan de helft van de zorgaanbieders gaf niet aan of de conclusies van de analyse wel of geen reden zijn om het beleidsplan aan te passen.
58%	Reactie cliëntenraad - Meer dan de helft van de analyses bevatte geen reactie van de cliëntenraad. Ook is niet vermeld of de cliëntenraad gevraagd is om een reactie te geven.

Wat verwacht de inspectie in volgende analyses?

De analyse moet vooral zorgaanbieders zelf voldoende **inzicht** geven om te **leren en verbeteren** over de inzet van verplichte zorg. En om verplichte zorg te verminderen of voorkomen. Om te kunnen leren van de toepassing van dwang in de zorg, is **duiding** belangrijk. Bijvoorbeeld door de **vergelijking** met eerdere jaren. Ondanks dat 2020 het eerste jaar was waarin de Wvggz gold, kan er wel een vergelijking worden gemaakt. Het overgrote deel van de informatie daarvan moest namelijk ook al onder de Wet Bopz worden geregistreerd.

Ook wanneer het is gelukt om bepaalde vormen van dwang niet te zetten (zoals separeren of fixeren), is het goed dit te benoemen in de analyse, als **input voor het beleid** en om vergelijking met voorgaande jaren mogelijk te maken.

Daarnaast is een analyse van de verleende verplichte zorg op **de verschillende locaties of vestigingen** belangrijk, omdat informatie op dat niveau voor zowel de zorgaanbieder als de inspectie meer betekenisvol is.

Cijfers over de inzet van verplichte zorg in de tweede helft van 2020 kunnen nog worden aangeleverd zoals gesteld in het document *Inhoud minimale dataset en kwalitatieve analyse Wvggz*.

Dit document is opgesteld door brancheorganisatie de Nederlandse ggz, het ministerie van VWS en de inspectie.

Over de aanlevering van de gegevens over verplichte zorg over de tweede helft van 2020 zijn de afspraken gelijk aan de aanlevering over de eerste helft van 2020. Dit betekent dat het digitaal overzicht van de gegevens 12 februari 2021 aangeleverd moest zijn (zes weken na afloop van de periode waarover het gaat) en dat de analyse aangeleverd moet zijn op 26 maart 2021 (twaalf weken na afloop van de periode waarover het gaat).

Gegevens over onvrijwillige zorg

Voor zorg die valt onder de Wzd, maakt de analyse deel uit van het kwaliteitsrapport over 2020 en hoeft het digitale overzicht niet aangeleverd te worden aan de inspectie. Een klein aantal zorgaanbieders (elf) leverde deze data en analyses toch aan. Vanwege het kleine volume en de grote verschillen in de analyses, kan de inspectie op basis van deze gegevens geen conclusie trekken. Met een deel van de zorgaanbieders die gegevens hebben aangeleverd, had de inspectie contact voor een gesprek en toelichting op de data en de analyse.